

kola

In samenwerking met de vereniging KOLA wordt er op 10 februari een informatie-avond georganiseerd over de hedendaagse situatie van de Indianen. Er zal een video vertoond worden ("het is de aarde die built") en aansluitend zal er een discussie plaatsgrijpen tussen alle geïnteresseerden en Els Herten, verantwoordelijke van KOLA.

INDIANEN: DOOR HET KAPITALISME VERDRUKT. (Deel 1)

Informatie-avond

Het lezen van deze titel zal bij velen onmiddellijk een duidelijk beeld van de Indianen oproepen: een met verentooi uitgedoste krijger te paard, een gillende horde wilden die een kolonisten karavaan overvalt, een opperhoofd dat een verdrag ondertekent, een trouwe metgezel van een blanke die strijd voert tegen het onrecht.

Deze stereotypen worden ingegeven door het westers ethnocentrisch superioriteitsdenken met betrekking tot andere culturen en door een steeds in de geschiedenis weer opduikend romantisch idealisme. Men kan stellen dat een stereotiep iets vertelt over diegene die dit beeld hanteert, maar het is ook mogelijk om realistische elementen in de stereotypen te ontdekken. De meeste ethnische stereotypen zijn gebaseerd op deelkenmerken van de betrokken groep zonder dat deze afzonderlijke elementen in een totaal cultureel en historisch kader worden geplaatst. Dit is ook het geval bij het beeld dat de meesten zich over de Indianen hebben gevormd.

Ik zal trachten een meer realistisch beeld van de Indianen en zijn samenleving over te dragen en daarmee meer begrip te scheppen voor de culturele integriteit van de Indianen.

De traditionele culturen.

Over de oorsprong van de Indianen. Toen Christoffel Columbus in 1492 de Nieuwe Wereld 'ontdekte' dacht hij India bereikt te hebben. Overeenkomstig deze misvatting noemde hij de mensen die hij hier aantroef "Indianen".

Culturele tradities.

De natuurlijke omgeving bepaalde in hoge mate het karakter van de Indiaanse samenlevingen zodat men een aantal verschillende geografische gebieden van elkaar kon onderscheiden waar de samenlevingen een specifiek cultuurpatroon

"Het is de aarde die built."

vertoonden. Men kan in Noord-Amerika vier vroege culturele tradities die zich over een relatief groot gebied verspreid hebben onderscheiden. De Groot Wild Traditie was voornamelijk gelokaliseerd op de centrale grasvlaktes. De naam van deze culturele traditie is afgeleid van de belangrijkste economische activiteit van deze vroege Indianen: de jacht op groot wild. Een tweede traditie is de Oude Cordillera die zich over Canada en de westelijke Verenigde Staten uitbreidde. Er waren geen geprononceerde economische activiteiten. Men leefde van de jacht, visvangst en het verzamelen van plantaardig voedsel. Een volgende traditie - de Woestijn Traditie - is die van indianen in het Zuidwesten; zij leidden een zwerfend bestaan in kleine groepjes die op zoek naar voedsel waren. De Archaïsche Traditie die voorkwam in het oosten kenmerkte zich door het feit dat de Indianen een beperkt sedentair bestaan konden leiden vanwege de rijkdom aan voedselbronnen. Op basis van deze vier culturele tradities ontwikkelden zich op verschillende plaatsen in Noord Amerika landbouwgemeenschappen. Het ontstaan van landbouw hield verschillende voordelen in vergelijking met jagen en verzamelen. Men kon het nomadisch bestaan opgeven en in permanente dorpen gaan wonen, het materieel bezit kon worden uitgebreid omdat niet alles meegesjouwd moest worden. Bovendien hoefde men niet meer zoveel tijd aan het verzamelen van voedsel te besteden zodat veel vrije tijd beschikbaar kwam voor sociale en ceremoniële activiteiten.

Ontdekking en kolonisatie.

De ontdekking van de Nieuwe Wereld door de Europeanen ging gepaard met een groeiende koloniale rivaliteit tussen de grote zeevarende naties. Wilde men een belangrijke politieke rol op het Europese continent blijven spelen dan moest men zich verzekeren van overzeese gebiedsuitbreiding om de daar behaalde winsten aan te wenden om de eigen politieke macht in Europa te verstevigen.

De pelshandel.

De eerste blanken waarmee de meeste Indianen in contact kwamen waren de pelsjagers en handelaars. Noord-Amerika was immers rijk aan pelsdieren en hun pelzen konden op de markten van China en Europa duur worden verkocht. De eerste contacten tussen pelsjagers en Indianen verliepen meestal zonder veel moeilijkheden. Beide partijen konden immers profiteren van de wederzijdse samenwerking waarbij pelzen in ruil werden gegeven voor geweren en andere voor Indianen revolutionaire westerse materiële goederen. De bonthandelperiode betekende voor de stammen een tijd van grote sociale veranderingen. Door de introductie van Europese handelsgoederen en de verschuiving in de indiaanse ekonomie van jacht en visvangst naar pelsjacht ontstond een steeds groter wordende afhankelijkheid van de blanken. In enkele generaties werden veel subsistentietechnieken en ambachtelijke kennis vergeten, hetgeen desastreuze gevolgen had voor de Indianen toen de pelshandel in betekenis begon af te nemen (1830). Het alcoholmisbruik nam ongekende

vormen aan vooral door het voorbeeld van de pelsjagers. Prostitutie door indiaanse vrouwen was een veel voorkomend verschijnsel rondom de handelsplaatsen en dit leidde tot een snelle verspreiding van geslachtsziekten. Op deze manier raakten de Indianen binnen enkele generaties in een positie van afhankelijkheid van de blanken en vervreemden zij van hun eigen cultuur. De verpaupering nam steeds verder toe tot dat de stammen op reservaten werden geplaatst en aan hun lot werden overgelaten.

Missionering en onderwijs.

De kolonisatie van het Noordamerikaanse continent werd niet alleen gedragen door economische motieven. De Kerk zag namelijk als onontkoombare opdracht de bekering van alle heidense volken. Zij maakte aanspraak op de absolute en uiteindelijke waarheid, waaruit de intolerantie van haar vertegenwoordigers te verklaren valt. Deze houding verklaart ook de wrede houding van de missionarissen ten opzichte van de Indianen. Vele religieuze zagen de Indianen als een inferieur wezen; men ging zelfs zover om de menselijkheid van de Indianen in twijfel te trekken. In de praktijk bleef het niet alleen bij de bekering van de

ding; zware lijfstraffen werden als sanktie gebruikt. Om de onderwijskosten te drukken, werden Indiaanse kinderen voor een financiële vergoeding van tijd tot tijd aan blanke gezinnen uitgeleend om voor hen te werken. Door de lange afwezigheid van huis vervreemden de Indiaanse kinderen van hun achtergebleven stamgenoten en konden zij zich na hun terugkeer vaak moeilijk aan de leefomstandigheden op de reservaten aanpassen.

Het regeringsbeleid.

Gedwongen migratie.

De kolonisatie die steeds was bemoeilijkt door de lastige Indiaanse aanwezigheid kon na 1814 - de Amerikaans-Engelse oorlog - op effectieve wijze worden aangepakt. Steeds meer blanken kwamen naar de Oostkust in de hoop een stuk land in bezit te krijgen of in de handel snel rijk te worden. Het voorgestelde "removal" beleid werd in grote mate vergemakkelijkt door het in 1796 ingestelde "factory system". Het doel hiervan was de Indianen degelijke goederen te leveren tegen een redelijke prijs; echter deze factories werden ook gebruikt als middel in de strijd om het Indiaans grondbezit. De Indianen konden bij

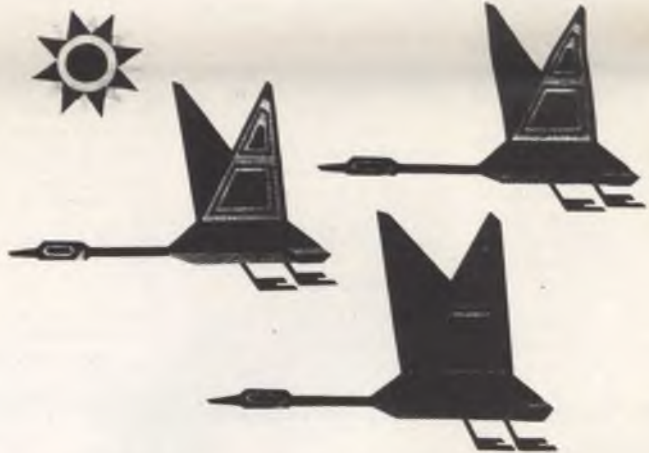
moede en verpaupering aan. Echter nog eenmaal zouden de Indianen zich in de 19de eeuw proberen te verzetten tegen de blanke overheersing.

Wounded Knee.

In december 1890 hoorde men het dreunen van de trommen die de dans, die het begin vormde van het verzet, begeleidden. De Indianen dansten dag en nacht in afwachting van een bovennatuurlijk teken. In deze situatie ging het leger tot actie over. Terwijl de Indianen door de soldaten werden ontwapend protesteerden enkelen tegen deze behandeling. Hierbij viel een schot dat een paniekreactie veroorzaakte en tot een van de meest afschuwelijke bloedbaden uit de geschiedenis van het westen leidde. De indianen waren kansloos. De herinnering aan de slachtparij is diep in het geheugen van de indianen gegroefd en Wounded Knee werd een symbool voor het Indiaans verzet tegen de blanke overheersing.

Het peyote debat.

Vanuit Mexico kwam "peyote", een kaktusplant waarvan het kauwen van bepaalde delen kleurige visioenen opleverde. De peyote zou als sacrament gaan dienen voor een nieuwe nativistische beweging, de Indiaans-christelijke "Native American

Indianen, maar werd hun hele levenswijze aangevallen. Geprobeerd werd om deze volgens de ideeën van de missionarissen te veranderen. Dit zou moeten resulteren in een samenleving waarin landbouw als economisch ideaal, individualisme als sociaal ideaal, en "democratie" als politiek ideaal zouden gelden.

Behalve de opleiding van Indianen voor religieuze functies richtte de missionering zich op algemeen godsdienstonderwijs, de bouw van scholen en praktijkondericht in landbouwmethoden. De scholen zouden de meeste invloed op de assimilatie van de Indianen blijken te hebben. Door de bouw van de veraf gelegen internaten werden Indiaanse ouders gedwongen om hun kinderen voor langere tijd weg te sturen. Hierbij kregen de missionarissen de hulp van de militairen en de regeringsambtenaren. In deze internaten moesten de kinderen de vernederende behandeling ondergaan van het nemen van een bad, het kortknippen van de lange zwarte haren en het aantrekken van uniforme westerse kle-

de regeringshandelaars onbeperkt krediet krijgen wat leidde tot afhankelijkheid van de blanken hetgeen door dezen werd uitgebuit. De enige mogelijkheid tot aflossing van de schulden was de kollektieve verkoop van land met als gevolg dat de reservaten de nieuwe territoriale factor werden in de wettelijke en culturele relaties tussen de stammen en de overheid.

Privébezit van de grond: een volgende poging om de Indianen tot Amerikaan om te vormen.

Veel van het overgebleven grondgebied in de reservaten bestond uit vruchtbare landbouw- of weidegrond. Er waren belangrijke ertsvoorraden in de bergen en de bossen leverden waardevol hout voor woningbouw en industrie. Deze commerciële mogelijkheden leidden tot de afschaffing van het gemeenschappelijk grondbezit met als gevolg dat het grootste deel van de reservaten voor de Indianen verloren ging. Voor de Indianen was de toewijzing van vele percelen aan de blanken de genadeslag. Er brak een tijd van grote ar-

Church". Bij de uitoefening van hun geloof kregen de peyotisten veel tegenstand te verwerken. Men klassificeerde peyote als een drug vanwege de psychologische effecten en daarvoor kon het gebruik van peyote bij wet verboden worden. Toch hebben onderzoeken aangetoond dat het sociaal gebruik van peyote niet verslavend werkt. Mescaline, het chemisch derivaat van de peyote kaktus, kwam dan ook in de belangstelling van intellektuele kringen. De peyote-kwestie was eigenlijk de eerste Indiaanse zaak die massaal door antropologen werd ondersteund, in Indiaans belang. Als pleitbezorgers voor de vrijheid en religie voor de Indianen waren deze antropologen de eersten en hopelijk niet de laatsten die hun wetenschap als een toepasbare en sociaal-politiek actieve wetenschap beschouwden.

(Deel 2: volgende Moedal)
Voor meer informatie kan je terecht bij Natalie Henseler, Buetsstraat 25 en Wendy Smits, Campus Oefenplein kamer 220.

(vervolg van pagina 1)

plaat goed te stemmen met dereguleren (= minder controle van de overheid op de bedrijven). Flexibilisering (= een afbouw van de rechten van de werknemers in functie van de winsten van de bedrijven) en privatisering (= het uit handen geven van alle produktiemiddelen door de staat aan de privé-sector die echter niet de vereiste verantwoordelijkheidszin heeft om bepaalde voor de gehele bevolking fundamentele diensten te leveren) Petrella stelt een globale regulering voor om de ongebedeelde toestand van het recht van de sterkste te doorbreken en in het beleid terug de mens centraal te stellen i.p.v. het geld. De groep van Lissabon heeft een aantal concrete voorstellen.

Globale contracten

Als eerste is er "The Having Contract". De watervoorziening wordt één van de grote vraagstukken van de komende eeuw. De groep van Lissabon wil in de komende 10 jaar 100 miljoen waterkransen installeren.

Een ander belangrijk punt in de theorie is "The Cultural Contract". Beschavingsconflicten moeten vermeden worden door de vijandbeelden te slopen. Hier speelt de media een belangrijke rol. I.p.v. seks, geweld en domme spelletjes te programmeren,

(vervolg van pagina 1)

vermeed de Universiteit onder te verdelen in terreinen of faculteiten en zich daarin slechts met de uitkomst van die analyse bezig te houden. Hij vermeed ook de traditionele opsplitsing in studenten, staf en bestuur. Wanneer je hem volgens een van beide manieren onderverdeelt krijg je een heleboel saaie gegevens die je eerlijk gezegd niet veel verder brengen dan je met behulp van de officiële almanak zou zijn gekomen. Maar Phaedrus bracht een onderverdeling aan tussen 'de kerk' en de 'locatie' en zodra deze snede is aangebracht, ziet men diezelfde, tamelijk dorre en onbeweeglijke instelling, die naar voren komt vanuit de almanak, plotseling in een licht zo helder, als voorheen niet mogelijk was.

uit 'Zen en de kunst van het motoronderhoud', R. Pirsig; eerste editie, 1974.

Dit citaat uit 'Zen and the art of motorcycle maintenance' van Robert Pirsig (uitleenbaar uit de VO-bibliotheek) zegt enorm veel over de hervormingsdiscussie die zich momenteel binnen de beheerstructuur van de VUB afspeelt. Die discussie is nog steeds een uitloeijsel uit het decreet op de Universiteiten dat enkele jaren geleden nog door minister Coens zaliger (Coens hoe Loens) door het parlement werd gelooft. In dit decreet werden een aantal impliciete besparingsmaatregelen opgelegd aan de universiteiten bijvoorbeeld door het niet meer subsidiëren van onderbezette richtingen. De hervorming van de Vrije Universiteit Brussel gebeurt dus onder impuls van de politiek en is dus eigenlijk verplicht (lees onvrij). De hervorming is noodzakelijk omwille van het kleiner worden van de geldstroom. Er wordt gesaneerd, er moeten keuzen gemaakt worden over het hoe en vooral wat er in de toekomst op de VUB gaat gebeuren. De snede die Pirsig in het citaat beschrijft, de scheiding tussen Universiteit (daar waar het eigenlijk om gaat) en de universiteit (de materiële verschijningsvorm) is ook op deze

ren, moeten de communicatiereuzen ertoe gebracht worden programma's te maken waardoor de meest verscheidene culturen elkaar leren kennen en begrijpen. In het "Democratic Contract" wordt gepleit voor een herstel van de macht van de staat. Dit moet echter niet geïnterpreteerd worden op nationaal niveau; men wil komen tot een wereldstaat, met dito parlement en regering. Enkel via een globale macht kan men komen tot een controle van een het nu oppermachtige kapitaal.

Men wil ook komen tot een nieuwe economische politiek. Men wil het IMF, de wereldbank en GATT ook in die zin hervormen. Fundamenteel komt het er op neer dat deze instellingen die allen volgens het principe van het aanbod werken (= deflatie, devaluatie en deregulering) zouden moeten werken volgens de principes van de vraag (= herstel, herstructurering en herverdeling). Deflatie, devaluatie en deregulering hebben ten tijde van de hard toeslaande Reaganomics hun wrede aard getoond en dat doen ze nu weer. (Zie plan Dehaene, witboek Delors, voorstel van Verhofstadt...) Petrella en de groep van Lissabon stellen een nieuw soort Keynesiaanse politiek voor als alternatief, uitgevoerd op mondiaal vlak.

Pete

universiteit aanwezig en is naar alle waarschijnlijkheid een noodzakelijk gegeven. De Universiteit kan nooit volledig samenvallen met de universiteit. Deze laatste is een noodzakelijk substraat om de eerste op te laten gedijen, dat betekent echter niet dat ook dat het geval is. De materiële verschijningsvorm, zo kan men veronderstellen, kan gerust blijven voortbestaan, zonder dat er nog van de Universitaire geesteshouding sprake is. Het is juist deze tendens die door de technocratisering, het dienstverleningsbetooft van de universiteit aan de samenleving, wordt gestimuleerd. Ook deze discussie vindt in de VUB-geledingen ingang op initiatief van politieke krachten (enerzijds uitgaande van het grote heilige Europa en de belangen van de grootindustrie daarin, anderzijds de voornamelijk katholieke universiteiten die zich in Europese context een hiërarchische toppositie toeëigenen). De ware opdracht die schuilt achter de hervorming van de VUB bestaat er dus in zich bewust te zijn van het gevaar van de teloorgang van de Universiteit zodat er alleen een residu overblijft, een instelling die aan wetenschappelijk dienstbetoon doet en die mensen opleidt tot een functie in het maatschappelijk kaderwerk. De verdelde hogeschool van Brussel. De sanering van deze instelling moet in het teken staan van de handhaving van de VUB. Als de VUB zich bewust is van het feit dat zij voortdurend moet waken over de handhaving van continuïteit in haar humanistische traditie, heeft die opdracht een kans op slagen. Tot nu toe lijkt het er echter op dat de hervorming vooral uitgaat van het gebrek aan financiële middelen waar de VUB mee te kampen heeft en zal blijven hebben. Zoals reeds lang in de Sociale Sektor het geval is grijpt er dus een reductieproces plaats, waardoor de bestaansmogelijkheid van de VUB en dus het bestaansrecht van de VUB kleiner en kleiner wordt. Het is niet onwaarschijnlijk dat de VUB in een niet al te verre toekomst gewoon weggesaneerd wordt. Het geldgebrek van onze staat zal blijven wegen nietwaar?

Waar situeert zich het praktische probleem in dit alles? Zij die lid zijn van de Universitaire Gemeenschap doen meestal niet aan politiek. Politiek en Universiteit zijn heel moeilijk combineerbaar. Van zodra men zich bijvoorbeeld als professor over de organisaie van de universiteit moet gaan reppen, bijvoorbeeld voor het behoud van een onderzoeksel, is het eigenlijk al naar de kloten. Het impliceert immers dat men verplicht wordt deel te nemen aan het universitaire leven. Men moet zich gaan bezig houden met de aard van het substraat in plaats van daar gewoon in te gedijen. De artikels van prof. Reigner en Roggen die vorig en dit jaar in de Mozial gepubliceerd werden raken mijns inziens aan dit probleem van onmondigheid binnen het besluitvormingsapparaat. De discussie die zich binnen de Raad van Beheer afspeelt is eigenlijk niets anders dan een extreme extrapolatie van 'een heleboel saaie gegevens die je eerlijk gezegd niet veel verder brengen dan je met behulp van de officiële almanak zou zijn gekomen'. De onderbouw, het waarom van het bestaan van de VUB in termen van vUB ontbreekt volledig. Door de uitbouw van het administratief-burecratisch apparaat verinkt de Universiteit en komt zij in dienst te staan van de universiteit dit verteringsproces kan zeer moeilijk gestopt worden tenzij er in de Raad van Beheer een bewustzijn rond deze problematiek ontstaat. De eigenlijke Universiteit verdedigt zich niet, waarom zou zij? Zij bestaat of zij bestaat niet en er is geen macht die daar iets aan kan doen. Zolang de Raad van Beheer gerund wordt in termen van de macht van het geld zal echter het afkalkingsproces blijven doorgaan. En zoveel tijd is er niet meer.

JVH

**Rudi van Vlaenderen presenteert :
DE RECHTSPRAAK
éénakter van Bertold Brecht**

Duitsland 1934

Het land zit in een diepe economische crisis. Jonge bruinhemden slaan winkels en huizen van Joden aan diggelen. Deze S.A. zijn paniekzaaiers, die Hitler mee aan de macht brachten. Hierop baseren ze een machtspositie die geen tegenspraak duldt. Rechtaardigheid bestaat niet meer, enkel het recht van de sterkte regeert het land. In zo'n samenleving is elk vertrouwen tussen de medeburgers zoek geraakt. In de toneelcyclus "Furcht und Elend des Dritten Reiches" beschrijft Brecht zijn maatschappij. "De rechtspraak" is een éénakter uit deze cyclus waarin hij het functioneren van de justitie in dergelijke omstandigheden aanschouwelijk maakt. Brecht voert het proces van een Jood tegen de S.A. ten tonele om duidelijk te illustreren hoe ook rechters reageren als het zoeken naar waarheid niet meer opportuun is. Zelfs de rechter die met de beste bedoelingen bezield is, kan geen eerlijke rechtspraak meer garanderen.

België 1994

Het land zit in een diepe economische crisis. Jonge skinheads slaan

VUB-maatregelen tegen ongewenst seksueel gedrag op het werk

(Koninklijk Besluit van 18/9/92 ter bescherming van de werknemers tegen ongewenst seksueel gedrag op het werk)

Sinds september 1992 bestaan er in België wettelijke schikkingen tegen ongewenst seksueel gedrag op het werk. Elk bedrijf moet hiervoor een eigen regeling uitwerken waarbij slachtoffers van ongewenst seksueel gedrag ten eerste worden opgevangen en geholpen en ten tweede klacht kunnen neerleggen indien zij dat wensen. Aan de VUB wordt er een strikt onderscheid gemaakt tussen opvang en hulp aan het slachtoffer enerzijds en een eventuele tuchtprocedure anderzijds.

Opvang en hulp

Opvang en hulp voor iedereen die op het werk wordt lastig gevallen, is aan de VUB de taak van de dienst SJERP (tel. Oefenplein 2345). Dit zijn de specialisten in het - zoals de wet zegt - "opvangen, helpen en ondersteunen van slachtoffers van ongewenst seksueel gedrag". SJERP werd hiervoor dan ook als vertrouwensdienst aangeduid.

Klacht neerleggen

Iets anders is klacht neerleggen. Dit gebeurt aan de VUB in het kader van het tuchtreglement, dat normaal door dekanen of diensthoofden in gang wordt gezet, maar niet in gevallen van ongewenst seksueel gedrag. Hiervoor zijn er twee personeelsleden speciaal aangeduid om eventuele klachten te horen en om desnoeds de tuchtprocedure in gang te zetten. Dit zijn Professor Ingrid Ponjaert -

Kristoffersen (Oefenplein 3C243) en Frank Winter (Oefenplein 2B123).

Wat is ongewenst seksueel gedrag?

De wet voorziet dat mensen kunnen worden lastig gevallen door woordgebruik of door handelingen zonder woorden. Handtastelijkheden zijn zeker uit den boze, maar ook andere gedragingen als b.v. het ophangen van bepaalde foto's kunnen als ongewenst seksueel gedrag worden beschouwd. Ongewenst gedrag is uiteraard net wat de woorden zeggen - ongewenst, en dit wordt beslist door één persoon, namelijk diegene die er last van ondervindt.

Aan de VUB worden de maatregelen niet enkel beperkt tot eventuele slachtoffers onder het personeel. Ook studenten kunnen slachtoffer zijn van ongewenst seksueel gedrag en indien dit gedrag van een personeelslid komt, kan de betrokken student(e) ook klacht neerleggen in het kader van het tuchtreglement.

Wat te doen?

Indien u door iemand wordt lastig gevallen op dit vlak:
* maak de betrokken persoon duidelijk dat het gedrag ongewenst is;
* indien u hulp of advies nodig hebt, aarzel niet om SJERP te contacteren;
* indien u klacht wenst neer te leggen, contacteer één van de twee personeelsleden die met de behandeling van klachten zijn belast.

Dienst SJERP

thematiek. De discussie hierover wordt ingezet door Francois Sant'Angelo en Koen De Wulf. Beiden zijn ze de juridische topadviseurs van het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en Racismebestrijding, waar ze de aanpassing van de Racismewet van '81 voorbereiden.

Wanneer? Vrijdag 14 januari 1994 om 20 u
Waar? GC Ten Noey, Gemeentestraat 25, 1030 Brussel (Sint-Joost-ten-Node, dichtbij het Madouplein)
Reservatie: 217/08/82
Kaarten: 150F. 100F. in voorverkoop en voor VK- en MF-leden (een gratis nieuwjaarsdrink inbegrepen)
Organisatie: Vermeijlenkring en Masereelfonds Sint-Joost. Op initiatief van Contrasten m.m.v. GC Ten Noey.

Deze persmededeling werd ons toegestuurd door Gemeenschapscentrum Ten Noey

Discussie

Brecht's stuk wordt daarmee de aanleiding tot een actualisering van zijn

KULTUURKRANT

TREFCENTRUM Y' - DIENST KULTUUR

tel. 02/641 23 25 (23 26)

t h e a t e r

W.A.C.K.O.

WACKO staat voor 'Weird Asshole Crazy Knock Out' en zijn Chiel van Berkel en Marc Kersting. Hun voorstelling "Everything we always wanted to do on stage but never were allowed to" stond vorig seizoen als try-out in het Kultuurkafé. De volwassen voorstelling is een samensmelting van toneel, muziek, cabaret en variété. Hun onderlinge relatie en vriendschap uitte ze nog liever door een tafelkleedje op te eten dan dat ze één woord moeten gebruiken. Mannen praten niet, mannen doen. Al verbazen ze zich iedere keer weer over elkaars ondoor-dachtheid.

Woensdag 2 februari 1994 - 20u30 - Aula Ga - 150bfr. 200bfr. 250bfr.

SAINT-AMOUR

Een literair programma rond liefde en begeerte, is dit jaar aan zijn vijfde editie en zal op tien locaties te zien zijn omdat de vzw Behoud de Begeerte (de organisator) 10 jaar bestaat.

Oké 5 maal op de VUB, en dit jaar op het spreekgestoelte: Gerard Reve (werd op 13 december jl. 70 jaar), Hugo Claus (voor de vijfde keer), Benno Barnard, Luuk Gruwez, Nelleke Noordervliet, Pierro Roobjee, Leo Pleyssier en Jean-Marie Berckmans.

De presentatie is in handen van Guy Morier.

In Reves werk domineert de (heren) liefde en zijn optreden wordt wel een gebeurtenis om naar uit te kijken want de auteur stond sinds jaren ver van elk podium. In het verleden gingen zijn verschijningen bovendien gepaard met de nodige opschuddingen, polemieken en provocaties.

kaarten bij FNAC Brussel en de Dienst Cultuur VUB

Woensdag 23 februari 1994 - 20u30 - AulaGa - 350bfr. 400bfr.

k o n c e r t

SENSA ROSSORE (B)

Is een akoestisch duo met eigen nummers die hun inspiratie vinden in vele muziekgenres. Chanson, rock, soul, jazz ... worden versmolten tot een eigen geluid. Sofie Dykmans: gitaar en zang
Guy De Smet: gitaar en zang
ideale opwarming voor

THE CAKEKITCHEN (NZL)

Singer-songwriter Graeme Jefferies voelt zich een herboren Lou Reed. Zelf beroemd worden om alzo zijn groep tot de sterrenstatus te verheffen is een van zijn dromen. De muziek is een halve stap trager dan we zouden verwachten, maar is nog altijd krachtig. Graeme's stem, een vreemde combinatie van een Tibetaanse monnik en een verouderde elektrische ijskast, is nog steeds hoogverheven in ondoorzichtige almacht boven nummers met verwrongen Flying V en met tussenpozen uitblijvende nummers met akoestische gitaar, viool en piano. De diepere gronden van de wereld komen naar boven.

Graeme Jefferies: gitaar, zang
Keith McLean: bass
Huw Dainow: drums

Donderdag 27 januari - 21u - Kultuurkafé - gratis

NO SAFETY (USA)

Rock songs supported with heavy bass, controlled feedback, distorted drones, a variety of textures, a strong, tightly wound sometimes eccentric sensibility - beautifully crafted, fun and artful. Who? No Safety.
Een stel muzikanten afkomstig uit de Knitting Factory (NY) -stal. In deze club speelden ze o.a. met John Zorn, Curfew en Elliott Sharp's Carbon.

"Eve didn't make a monkey out of man, she made a man out of a monkey."

Zeena Parkins: harp, samples, eggs en stem
Chris Cochrane: gitaar, tape, tamboerijn en stem
Tim Spellos: slagwerk
Doug Seidel: gitaar

Donderdag 3 februari 1994 - 21u - Kultuurkafé - gratis

DIE VOGEL EUROPAS (A)

In 1986 richt Helmut Neugebauer het duo-project "Neugebauers" op te Wenen; hieruit ontstaat kort daarna Die Vögel Europas. Hun muziek situeert zich op de grens van jazz en improvisatie met hier en daar ook tekenen van overzeese rockinvloeden. Voor de opnames van hun jongste CD "Short Stories" vloog Elliott Sharp speciaal een weekje naar Wenen. Verder werkte dit Oostenrijks ensemble ook nog met Pavel Fajt (zie ook 24 feb. in deze C.C.) en F.M. Einheit (Einsturzende Neubauten).

"... Self-willed intelligent patchwork of standards, advertisements, destroyed tradition and doubtful future: Sound and Noise joined together with bitter Romanticism and Ambiguous Humor..."

Helmut Neugebauer: sax, toetsen, tapes en fluit
Armin Pokorn: gitaar, zang
André D.D. Schenk: bas
Daniel Spahn: slagwerk
Hans Holler: geluid

Donderdag 10 februari 1994 - 21u - Kultuurkafé - gratis

f i l m

B- films op maandag

SUPER HORROR COMES TO EUROPE THE STRANGER

"The Stranger" is een huiveringwekkend verhaal over de sociale veranderingen in Amerika. In de hoofdrol, de ruwe en psychotische Marc Fucile, geboren en getogen in Manhattan, die door zijn jonge zwangere vrouw gedwongen is om zijn verantwoordelijkheid te nemen tegenover zijn gezin. Toch kiest hij voor het pad van gokken, verslaving en MOORD!
Christopher Frieri, regisseur van "The Orbitrons" en "I was a teenage mummy" bekijkt Amerika op zijn slechtst, misleidende religie, drug-fantasieën en gewelddadige moorden. Alles is vreemder dan de realiteit!

Regie, fotografie en script: Christopher Frieri
Screenplay: Diane Reinhardt
Licht: Muzzy Horn
Geluid: Jo Voets
Plaats: New Jersey 1993
Duur: 50'

FINGERED

Is een N.Y.-underground film van Richard Kern met Lydia Lunch in de hoofdrol. Kern maakte ook enkele video-clips voor Sonic Youth.

"This film is an exercise in the capitalization of an exploitation that some may find

Maandag 31 januari 1994 - 21u - Kultuurkafé - gratis

MEGAMOOH MONDAYS

BATMAN - LESLIE H. MARTINGON (1966)

De TV-serie in een bioscoopversie met Adam West en Burt Ward. Eén van de grootste meesterwerken in het genre met een waanzinnig te gek verhaal.

Maandag 7 februari 1994 - 21u - Kultuurkafé - gratis

e x p o

ELI PEETERS

BRUSSEL EN ZIJN MENSEN

Openingsuren: iedere werkdag van 11u30 tot 17u

Woensdag 12 januari tot 10 februari 1994 - Gallery' en KK

MICHEL LINTHOUT

PAPIER IN VIER

Het werk van Linthout bestaat uit geplooid papier. Het verbaast omdat het zo logisch en kinderlijk eenvoudig, maar gestructureerd gevouwen is.

De bekomen effecten zijn meestal deze van licht en schaduw.

Het gekende tegenover het onbekende.

Hij zweept met het vierkant maar laat de kijker de mogelijkheid om erbij te fantaseren.

Openingsuren Rectoraat: iedere werkdag van 9 tot 17 u. - gebouw M, 5e verdieping

Donderdag 20 januari tot 26 februari 1994 - Rectoraat

Het Vrij Podium is niet meer

Reeds ettelijke malen in dit nieuwe jaar stonden zij daar 's maandags in den avond, met de gitaarkist in de hand en een plektrum of wat. Samen met diegenen die nog eens hun viool, sax of bas meebrachten. Langzaam drong tot ieder van hen door dat er sinds enkele weken noch ruimte noch tijd meer voorzien is in het Kultuur Kaffee om 'hun ding' te doen. 'Hun ding' op het 'Vrij Podium'.

Het Vrij Podium was een initiatief van de Dienst Kultuur, meer bepaald van de sympathieke Niklaas. De concrete uitwerking ervan lag in de handen van de al evenzeer sympathieke Freddie (ook wel bekend als Spiep, en om zijn phietsenphabrieke). Je kon als muzikant iedere maandag in het KK -een kwestie van de week goed te beginnen- wat staan 'jngelen'. En of 'jngelen' nu een goed of bestaand werkwoord is doet er niet veel toe. Men dient eronder te verstaan een partijtje muziek van een handvol muzikanten uit de amateuristische regioenen. 'Jngelen', een werkwoord dat het overloze gekak van een beginnend groepje, het geleuter van een verloren gelopen hippie en de zwaar zenuwtijsterende experimentele 'muziek' omvatte. Maar 'jngelen' stond ook voor een portie blues, een waar Jazz-improvisatievermogen, de klaagzang van een schone Mexicaanse, én voor een éénwording van een aantal muzikanten op het podium. Ja, het gebeurde wel eens dat het oor van de toehoorders 'gejngeld' werd en... applaus weerklonk. En ook Guy de Simpele, Eddy Loozen en Jef Mercelis kwamen even 'mee-jngelen', niet de eersten de besten.

Superhits

Maar mooie liedjes duren niet lang. In dit nieuwe jaar verlopen de maandagavonden in het Kultuur Kaffee eerder rustig. Er zijn geen Vrij Podia meer en het vroegste nieuwe initiatief in die richting mogen we verwachten (als er tout court nog een komt) oktober '94. Weinig of geen uitleg werd gegeven rond de oorzaak van het verdwijnen van het Vrij Podium dat inmiddels zijn vaste muzikanten en toehoorders (toch altijd zo'n 80 tot 100 man) kende. Ondertekenaar van dit artikel vroeg enige uitleg aan Niklaas van 'Kultuur'.

Organisatie

"Slechte organisatie": zo luidt het commentaar van Niklaas. "Er kwamen te weinig verschillende genres aan bod en soms duurde het vrij podium tot 4 uur 's ochtends terwijl er vijf man in de zaal zat. Het gebeurde ook vaak dat enkele muzikanten urenlang aan een stuk door het podium bevolkten", aldus Niklaas. Op de vraag wie van dat alles nu last had ondervonden antwoordt hij: "de muzikanten zélf. Op en naast het po-

diom ontstonden er spanningen tussen de muzikanten ten gevolge van het inpalmen van het gebeuren door enkelen. Ook de mensen achter de toeg zagen dat late einduur niet zo goed zitten". "Maar begrijp me niet verkeerd", vervolgt Niklaas, "ik blijf volledig achter het idee van een vrij podium staan, maar ik denk dat we het nu beter even laten rusten". Verwacht hij dan geen reactie van de student-muzikanten? "Ik hoop het, dat is dan een teken dat er nood is aan dergelijk initiatief, en mits een goede organisatie en voorstellen van de student-muzikant zelf ben ik bereid in oktober '94 opnieuw te starten".

Functie

Het Vrij Podium was vooral het concreet invullen van een reeds jarenlang bestaande behoefte aan een 'instrument' dat alle muzikanten aan de VUB (en deze zijn groot in aantal) regelmatig bij elkander zou brengen. Een logisch gevolg van het wekelijks gebeuren was dan ook dat er heel wat contacten werden gelegd tussen de muzikanten. En dit laatste is niet geheel onbelangrijk: dat (oud-) VUB -studenten op muzikaal gebied wel wat te bieden hebben bezijden oa. Cas van der talen, The Romans, en ook Jurgen 'Bas' in de hoedanigheid van bassist bij La Fille d'Ernest.

Diepe rouw - Akties

Intussen vind de overgrote meerderheid van de muzikanten het stopzetten van het Vrij Podium een spijtige

zaak. En dit geldt waarschijnlijk ook voor de nog steeds grote opkomst van mensen 's maandags in het KK (dit in tegenstelling tot het eerder pover KK-bezoek op de maandagen van de afgelopen jaren). Er werden reeds enkele -ludieke- akties voorgesteld vanuit de groep van muzikanten en het min of meer vaste publiek: een petetie, een akoestische jamsessie in het KK op maandagavond, een heus op stellen zetten van het restaurant onder de middag met oa. de meer geschifte en luidruchtigste Vrij Podium-bezoekers, ... enzoverder. Er is echter een probleem: het ontbreken van een 'instrument' dat alle muzikanten en sympathisanten bij elkaar brengt.

Joe Box

De Moecial werft aan medewerkers redactieleden cartoonisten kuisvrouw (want ook in '94 zijn we er weer)

LEZERSBRIEF/ OPINIE

Vlees noch Vis

Veganisten, vegetariërs en de V.U.B.

Aangezien er een steeds grotere groep mensen is die vanuit enerzijds logisch redeneren en anderzijds gevoelens van mededogen, ervoor kiest geen deel te willen hebben aan dierenexploitatie of uitbuiting in de meest ruime zin van het woord; zou ik het hier even willen hebben over de maaltijden in het restaurant van de V.U.B..

Veganisten

Er zijn mensen die er voor kiezen geen vlees of vis meer te eten, maar ook weigeren deel te hebben aan de ellende veroorzaakt door de productie van zuivel, eieren, ... gewoon door ze niet te gebruiken. Veganisten worden zulke mensen genoemd. Veganistisch eten betekent dus: je alleen voeden met producten uit de plantenwereld. Veel veganisten hebben ethische redenen, voor anderen zijn het religieuze of gezondheidsredenen, gedachten aan ongelijke verdeling van het voedsel in de wereld, milieuproblematiek, etc.... Voor de meesten is het echter een combinatie van dit alles dat hen ertoe brengt Veganist te zijn. Kortom, veganisten willen een serieuze poging doen om een positieve bijdrage te leveren aan een meer leefbare wereld.

100% plant-aardig

Het "Physicians Committee for Responsible Medicine" uit de V.S., dat samengesteld is uit artsen, roept zelfs op tot 100% plantaardig eten (International Herald Tribune 13-4-

'91). Ten eerste vraag ik mij af waarom er in het restaurant van de V.U.B. drie verschillende middagmalen per dag kunnen gereserveerd worden terwijl er maar 1 dag per week een vegetarische maaltijd kan bij zijn? Dit terwijl er toch een hele hoop vegetariërs op de V.U.B. rondlopen.

Een argument dat nu zou kunnen aangehaald worden is: "Maar men kan toch elke dag een koude schotel nemen?" Daarop zou ik ten eerste willen antwoorden dat vier maal per week een koude schotel niet echt van een afwisselende voeding getuigt en dat bovendien de versheid van deze koude schotels zeer vaak te wensen overlaat.

Gemalen kippenembryo's

Ten tweede is er het probleem dat er op elke koude schotel gemalen eieren liggen. Als ik zo'n schotel neem ben ik eerst 5 minuten bezig om die vunzige stukjes ei er zoveel mogelijk uit te sorteren en dan moet ik nog de helft van de schotel laten staan omdat daar overal stukjes ei tussen zitten. Ik kan trouwens die eieren wel laten liggen, maar dat neemt het feit niet weg dat er een ei is verbruikt om op mijn bord te leggen, waardoor ik in feite indirecte steun heb verleend aan de bio-industrie; wat indruist tegen mijn ethiek.

Ik weet ook wel dat er een heleboel vegetariërs zijn en slechts een zeer kleine minderheid veganisten, maar zou het toch niet van het democratisch karakter van de V.U.B. getuigen als zelfs met een kleine minder-

heid wordt rekening gehouden? Waar ik alleszins wil voor pleiten is dat er elke dag van de drie maaltijden in het restaurant, één een vegetarische schotel is.

De vegetariërskaart

Ik zou zelfs willen voorstellen om een vegetariërskaart in te voeren, niet om apartheid te institutionaliseren, maar gewoon om te vermijden dat bepaalde mensen merken dat als ze om 5 na 1 u in het restaurant komen, hun vegetarische schotel al is opgegeten door hypocriete vleeseters. Daarom stel ik een vegetariërskaart voor die op eenvoudige manier kan verkregen worden. Alleen mensen met zulk een kaart kunnen dan een vegetarische schotel nemen, terwijl ze ook even goed een andere schotel mogen nemen, dit om apartheid te vermijden en om de overstag voor mensen te vergemakkelijken.

Yves Van Der Hoeven

Wij van de Moecial raden Yves ook aan rekening te houden met het feit dat patatten, één van de dingen die hij wel mag eten volgens zijn principes, wel eens van een veld zouden kunnen komen dat nog door een paard geploegd werd. Let dus op Yves dat je je niet ongewild medepligtig maakt aan de uitbuiting van het dierlijk ras.

		SCHOOLSTRAT 76 1080 BRUSSEL tel: 02/414 29 07	
		NASS EL GHIWAN	
13/2/94		19/2/94	
VERVE		19/3/94	
PAVEMENT + STEREOLAB			

POETRY

Little by Little
The shit left the hole
uncertain and
in doubt
of its existence
and goal!

Prof. P.

Cuba! STOP DE BLOKKADE

De organisatie "Koördinatie voor de Opheffing van de blokkade tegen Cuba" organiseert in samenwerking met oa. UCOS en studiekering Vrij Onderzoek op zaterdag 29 januari een grote bijeenkomst en aansluitend een concert.

Waarom?

Op Cuba leidt het samenvallen van het Noordamerikaanse embargo dat nu reeds 30 jaar duurt, en de drakonische inkrimping van de economische uitwisseling met de ex-Sovjet-Unie en de Oosteuropese landen vandaag tot dramatische toestanden. De bevoorradingsmoeilijkheden stapelen zich op. De onmiskenbare verworpenheden op het vlak van de gezondheidszorg en het onderwijs dreigen in gedrang te komen. In naam van de mensenrechten bekritiseert men de leemten die er in Cuba zijn van wat de democratie betreft. Maar deze kritiek geeft niet het recht om, in naam van dezelfde mensenrechten, een land economisch te wurgen.

Mening

Er zijn verschillende standpunten over het Cubaans regime. Maar de "Koördinatie voor de Opheffing van de blokkade tegen Cuba" heeft zich verenigd om een situatie aan te klagen die er op gericht is een regime te bestrijden door het verhongeren van een volk. Nooit zal deze eenzijdige agressie vanwege de sterkste macht ter wereld leiden tot meer democratische vrijheden van dit volk. De organisatie eist de opheffing van de blokkade die een aanslag is op de waardigheid en het leven van het Cubaanse volk.

Op het programma:

zaterdag 29 januari omvat 3 forums, een meeting en een concert. Tijdens de forums behandelen auteurs, journalisten en politici de volgende onderwerpen: "Cultuur en samenleving", "Les changements économiques aujourd'hui" en "Welke politieke actie tegen de blokkade". Het geheel vangt aan om 12.30u in gebouw Q en als afsluiter is er Silvio Rodriguez voorzien, die een concert zal geven om 21u.

Regine/Pete

Beursschouwburg "Vlaamse Klei"

Deze maand liep in de beursschouwburg het programma "Vlaamse Klei/Tire-Tire-Pousse-Pousse/Squashbox". Alle voorstellingen stonden in functie van het acordeon (of Klezmatic). Omdat dit programma zo goed als afgelopen is, zal ik het hebben over het volgende programma, dat voor vele studenten zeer aantrekkelijk is. Het loopt van 15 februari t.e.m. 6 maart. De titel: "Spoken Word/Franke Tong/Lingua Franca" laat uitschijnen dat het thema "de taal" en "het woord" is. De organisatoren van de beursschouwburg hebben getracht een breed gamma woordkunstenaars aan bod te laten komen. Een overzicht:

15/2: RENDEZ-VOUS, 20.30u gratis mits reservatie (De beursschouwburg begint elk programma met een rendez-vous om het publiek een idee te geven van wat het zal volgen)

18/2: LEE RENALDO (USA), zanger van Sonic Youth, 20.30u, 400,-

20/2: IVOR CUTLER (SLO), 16.00u!!., 200,-

21/2: ULGHER (Zuid Siberië) en FRANCIS BEBEY (CAM), 20.30u, 400,-

22/2: ANNA HOMLER (USA) & PAVEL FAJT (CZ) IVA BITTOVA (CZ) (etnische muziek), 20.30u, 400,-

25&26/2: JOHN CALE!!!! (USA), 20.30u, 600,-

27/2: MAIDENSPEECH, 20.30u, 200,-

De beursschouwburg heeft een aantal jongeren gevraagd aan de hand van het woord/muziek/dans hun ideeën m.b.t. een bepaald thema over te brengen naar het publiek. "La jeunesse Maghrébienne" zal ook aanwezig zijn.

4/3: PEETERS & ANGST (B), dit is Elvis Peeters, bekend voor zijn fysieke poëzie van bij Aroma Di Amore en De Legende.

DE KIFT (NL), 20.30u, 200,-

5/3: TIMOTHY LEARY (USA), 20.30u, 400,-

Daarnaast zijn er nog vier voorstellingen die de Beursschouwburg in samenwerking met de V.K. heeft georganiseerd:

13/2: NASS EL GHIWAN (MA), Marokkaanse volksmuziek in de V.K., Schoolstraat 76, 1080 Brussel, 20.30, 450,- / 500,-

14/2: JAMES BLOOD ULMER (USA) in de beursschouwburg, 20.30u, 300,-

19/2: VERVE (UK) in de V.K., 20.30u, 350,-/500,-

6/3: GLENN BRANCA ENSEMBLE (USA), V.U.B., Aula Q, 20.30u, 400,-/450,- (onder voorbehoud)

Tenslotte dien ik natuurlijk nog het adres van de beursschouwburg te vermelden, want wij hopen nieuw publiek te mogen ontvangen!! Beursschouwburg, A. Ortsstraat 22, 1000 Brussel (heel dicht bij het Beursgebouw)

Hanne

Binnecort in uw tijdschrift:

* Dagboek uit Ex-Joegoslavië

* Johan Anthierens aan het woord

"BRUSSEL IN DE LIFT"

"BRUSSEL IN DE LIFT"

Trefcentrum 'y' organiseert in samenwerking met de agogen van 1ste en 2de Licentie een project met de titel "Brussel in de lift". Bedoeling is de stad waar jullie studeren en eventueel wonen eens te bekijken door een andere bril dan die van de student. Een aantal bekende en minder bekende (maar daarom niet minder interessante) Brusselaars zullen een rondleiding verzorgen om kennis te maken met de voor hen speciale, interessante, leuke of minder leuke aspecten van Brussel. Naast dit gebeuren, wat de hoofdbrok van het project uitmaakt, zullen er nog tal van andere activiteiten plaatsvinden en dit in de laatste week voor de lentevakantie. Je zal er weldra ongetwijfeld nog meer van horen. We houden je op de hoogte!

De agogen

M&ESTIVAL AFGELAST!

M&estival (festival voor muziek van alle maten, gewichten en genres) valt dit jaar - Oh ween, Oh snotter - in het water. Maar muziekliefhebbers, niet getreurd: volgend jaar zullen de massa's decibels uw oren op het eerste 'echte' M&estival zeker bereiken (Stereo natuurlijk). Met verschillende andere M&E-activiteiten kan u zich intussentijd gerust zoet houden en deze grijze dagen een nieuwe kleur geven. We laten u iets weten en a bientôt...

LUNA
theater

CONCERTKALENDER

januari '94

maandag 31 januari,
om 20u:COCTEAU TWINS
org.: Sound & Vision

februari '94

dinsdag 1 februari,
om 20 u 30:FRANK BOEIJEN
org.: ABAB
radio

Economische Logica versus Logica : take 2

Economische logica vs Logica: take 2

Omdat we het in de vorige Moeial volledig verknaalden voor Pete, zijn artikel "Logica versus economische logica" werd door elkaar gehaald en verkeerd geplakt (de dader gaat inmiddels verder door het leven met een handvol vingers minder), drukken we zijn artikel een tweede keer af en bieden hem en onze lezers onze diepste en welgemeende verontschuldigen aan. Dank u wel.

ECONOMISCHE LOGICA VERSUS LOGICA

Woensdag 8 november organiseerde LVSU een meeting waar Verhofstadt zijn visie op het crisisplan van Dehaene gaf en zijn alternatief. De "informatie" die op deze meeting gegeven werd kostte voor liberalen 40,- voor niet-liberalen 60,-. De bijdrage was nodig om het gat in het budget van LVSU te dempen, zo werd mij verzekerd. Ik twijfel er echter aan of dit gat gedempt is; het lokaal zat nagenoeg vol met liberalen die het geluk hadden de democratische prijs te betalen...

De eurofitometer

Verhofstadt begon zijn relaas met een doembeeld te scheppen van ons land dat ongeveer in "alles" de slechtste, de laatste is in vergelijking met de andere landen in Europa. Hier werd al duidelijk welk uitgangspunt gehanteerd werd; dat van de neoliberale economische logica. De VLD heeft een "Eurofitometer" opgesteld waaruit blijkt dat België zich achteraan de ranglijst bevindt. Deze fitometer meet echter enkel de litheid van economische factoren zonder evenwel andere, mijns inziens, toch wel belangrijke factoren zoals welzijn, kwaliteit van het leven in beschouwing te nemen. Het is alsof men de kwaliteit van muziek gaat meten in hitlijsten die gebaseerd zijn op basis van het commercieel succes dat een bepaalde groep bereikt mits de nodige investeringen in marketing en promotie. Al onmiddellijk haalt hij als modelvoorbeeld Japan en de V.S. aan. Daar is er geen "stroefheid van de arbeidsmarkt zoals die bij ons bestaat" en zie daar, daar gaat alles goed.

De modelvoorbeelden

Japan is een corporatistische maatschappij gecentreerd rond het grootkapitaal dat circuleert in de bedrijven en ja hoor, Japan zou goed scoren op de hitlijst van de V.L.D.. Het hele leven is gericht op het zich ten dienste stellen van het bedrijf waar men werkt. Onderwijs wordt verschaft in functie van het inpassen van individuen in de bedrijven. Vrijtijd wordt ingericht in functie van de produktiviteit op de bedrijven. Politieke partijen zijn niet als alle maatschappelijke groeperingen afhankelijk van de financiële steun van bedrijven. De gevoerde politiek is deze gewenst door de bedrijven. Vakbonden waren tot voor kort onbestaand. Dit soort maatschappij, die Verhofstadt weliswaar zo niet voorstelt in zijn theorie maar die er in praktijk wel uit voortvloeit en die hij als voorbeeld neemt, doet mij persoonlijk den-

ken aan het Duitsland uit de jaren '30...

De V.S., het land van de vrijheid, het land met het vrijheidsstandbeeld wat ook op de foldertjes van L.V.S.V. prijkt, neemt Verhofstadt dus ook als voorbeeld. Om even ook hier eens een ander licht op te laten schijnen zal ik even een cijfer van UNICEF citeren. UNICEF kwam na een onderzoek tot de conclusie dat het kindersterftecijfer in Amerika nu op dezelfde hoogte ligt als dit van het gemiddelde derde wereld-land. In Groot-Brittannië is de situatie nog duidelijker; daar leven nu 10% van de kinderen beneden de armoedegrens. Dat is twee keer meer dan toen neoliberal Thatcher aantrad (Knack, 29sept. - 25okt. p. 155). Nog mooie cijfers? In 1979 was 1/10 van de bevolking arm in Groot-Brittannië. In 1993 is 1/4 arm (Knack, 20-26 okt. p.18) Heerlijk die vrijheid, niet?

Demokratisering

Verhofstadt wil op het politieke vlak ook komen tot een volledige hervorming. Hij wil af van het Belgisch "compromissenmodel". Concreet moet dit gebeuren door de afschaffing van de stemplicht, herhouden van referenda op aanvraag van de burger (met als voorwaarde het verzamelen van 200.000 handtekeningen), het afschaffen van de kopstemp, enz. Dit is het koninginnestukje van zijn theorie. Hoe zoet klinkt het ons allen niet in de oren. Eindelijk, de weg naar de radicale democratie is gevonden. In praktijk zou het echter wel eens anders kunnen worden.

Ik stel mij de nodige vragen bij referenda, niet vanuit behoudsgezindheid zoals misschien de traditionele partijen dat doen, maar wel vanuit een kritische ingesteldheid. Het grote gevaar ligt immers voor de hand; de manipulatie. Verhofstadt stelt dat het houden van referenda een positief effect heeft op het politiek bewustzijn van de burger. De vraag is echter: zal men informeren of zal men manipuleren, en verder; wie heeft het meeste geld om te manipuleren. Er zal telkens een gehele propagandamachine in gang komen bij het organiseren van een referendum. Men kan het enigszins vergelijken met verkiezingen in Amerika. Daar moeten de partijen ongelofelijk dure campagnes voeren om in de gunst van het volk te komen. Of die campagnes bijdragen tot een verhoging van het politiek bewustzijn is een andere zaak. Weten hoe de hond van Clinton heet of met welk een soort schampoo zijn vrouw haar coupe verzorgt, zijn voor mij niet echt doelstellingen om voorop te stellen om te komen tot een beter politiek bewustzijn. Bovendien is het geweten dat de presidenten die in dit systeem aan

de macht kwamen slecht marionetten waren van hun industriële lobby's die zo "vriendelijk" waren om die campagnes te betalen. Met deze maatregel ontstaat er een macht over de waarheid die in handen van het kapitaal komt.

De vrije markt als heilige koe

Het basiselement van de liberale economische theorie; de vrije markt, staat ook in dienst van een bepaalde politiek. Op vraag van Amerika moeten ook culturele "produkten" vrij verhandelbaar zijn (in het kader van de GATT-onderhandelings). In realiteit zal dit ertoe leiden dat het al enorm grote aandeel van Amerikaanse pulp in de Belgische bioscopen (ongeveer 80%) nog zal vergroten. Die pulp vervult in tegenstelling tot wat men misschien zou verwachten een reële functie; ze leidt tot de nivellering en vervlakking van de bevolking die steeds meer en meer interesse begint te vertonen voor dinosaurussen dan voor informatie over de machten die diepgaand zullen ingrijpen in hun leven en er wel eens voor zouden kunnen zorgen dat men de prijs

van die pulp niet meer zal kunnen betalen. Die vervlakte bevolking zal dan ook zeer vatbaar zijn voor de propaganda van het kapitaal die gevoerd zal worden bij de eventuele referenda.

Flexibiliteit of onderdanigheid

Verhofstadt wil een groot deel van de ambtenaren ontslaan! Het deel dat nog mag blijven zal zich "flexibeler" moeten opstellen. (of duidelijker... naar de afkomstig van een luxueuze collectie - pijpen dansen van...) Flexibiliteit kan in concreto betekenen; een ambtenaar die zich zijn gehele leven met de bus naar zijn dichtbij gelegen werk verplaatste, moet zich nu een auto aanschaffen om op 100 km afstand te gaan werken naar het departement waar er nog wel even werk voor hem is. De trein naar zijn werk zal hij waarschijnlijk niet kunnen nemen doordat een geprivatiseerde vervoersmaatschappij kosten en baten zal moeten afwegen en bijgevolg een groot aantal lijnen zal moeten laten vallen wegens economische onproduktiviteit. (En wat met het milieu? En wat met de sociale rechtvaardigheid?) Dit alles lijkt misschien wat overdreven maar is het allerminst! Als je hierover anders denkt, raad ik ten stelligste aan eens met een arbeider te praten uit Groot-Brittannië. Persoonlijk heb ik dit genoeg gehad. De man is 28, werkt reeds vanaf zijn 16de (onderwijs is onbetaalbaar voor de brede massa), en heeft in al die tijd nog niet genoeg verdiend om een auto of huis te kopen; ook hier werden de lonen gedrukt om de concurrentiepositie te verbeteren. Hij krijgt tijdelijk werk aangeboden en kan dit niet weigeren omdat men anders als "niet werkwilleg" bestempeld wordt. Een klein detail; de werkplaats bevond zich 200km van zijn thuis. Dit is geen alleenstaand geval. Een groot gedeelte van de arbeiders in Groot-Brittannië brengen hun tijd door met continu te verhuizen naar plaatsen waar er eventjes werk is. Een sociaal leven wordt

aldus onmogelijk. In de economische logica noemt men dit: "de wet van vraag en aanbod naar arbeid".

Gezondheid als produkt?

Verhofstadt wil het gezondheidsstelsel privatiseren. De burger zal zelf zijn premie betalen aan privé-verzekeringsinstellingen. De overheid zal de premie "geheel of gedeeltelijk" betalen van mensen met "lage" inkomens. Dit is op zijn minst opvallend vaag; wat is gedeeltelijk, wat is een laag inkomen? Weer zit de kern van het probleem hier volgens mij in de incompatibiliteit van de economische logica en de sociale rechtvaardigheid.

De verzekeringsmaatschappij Anhyph kwam een jaar geleden nog in de actualiteit omdat ze even te duidelijk de economische logica hanteerde. De heren beslisten om voor de autoverzekering voor bepaalde "risicocategoriën" hogere premies in te voeren. Tot die risicocategoriën behoorden dan jongeren, gehandicapten, ouderen, migranten, enz... Ten eerste kan men dan de vraag stellen in hoeverre die maatregel gefundeerd wordt door onderzoek en in welke mate door conservatieve, rechtse vooroordelen. Ten tweede stel ik mij de vraag wat er gaat gebeuren als men puur sociale aangelegenheden in handen gaat geven van dergelijke privé-instellingen. Ik infomeerde een jaar geleden bij een verzekeringmaatschappij wat het zou kosten om mijn computer tegen diefstal te verzekeren wanneer ik deze op mijn kot op de campus zou zetten. Men wou dit niet verzekeren omdat uit onderzoek bleek dat het aantal diefstallen hier te hoog lag. De economische logica is dus dat men zich nog enkel kan verzekeren tegen risico's als deze zo goed als onbestaande zijn. Wat een geluk dat er nog verzekeringen zijn...

Het sociale karakter van de VLD

Het komt er eigenlijk allemaal op neer de ware aard van de VLD vanonder hun opgepoet imago vandaan te halen. "The godfather" liberaal Willy de Clercq doet met zijn uiteenzetting over het huidige crisisplan een stap in de goede richting; "Het probleem is niet of er een evenwicht bestaat tussen de diverse inkomens en of iedereen gelijkwaardige inspanningen levert." (Knack cahier, 24-30 nov. P. 24)

Terug naar...

Op economisch gebied wil Verhofstadt "terug naar de economische realiteit", wat in concreto bij hem betekent dat voortaan het overleg tussen vakbonden en patroons niet meer globaal gebeurt maar per bedrijf. Dit is in andere woorden gesteld een langzame afbouw van de al luttele macht van de arbeiders. "Wanneer een bepaald bedrijf specifieke concurrentie problemen heeft moet men daar rekening mee houden met het oog op de lonen" zo luidt het nog. Wel, ik stel me de vraag wanneer een bedrijf geen "concurrentie problemen" heeft. De economische realiteit is dat bedrijven en het kapitaal

voortdurend nieuwe horizons opzoeken waar er lage lonen zijn, sociale zekerheid onbestaande is en het wilde kapitalisme, zoals we dat gekend hebben in het begin van de twintigste eeuw, nog kan floreren. Die uitbuiting keurt Verhofstadt goed. En verder meent hij dat op lange termijn ... op lange termijn ... op zeer lange termijn... de levensomstandigheden van de mensen minder ook automatisch zullen verbeteren; hier wankelt zelfs zijn vertrouwen in de moraal van het kapitaal. Mijn vertrouwen in dat kapitaal ligt al lang op één van de vele gifstorten die ons omringen, waar het mijns inziens thuisloos...

Pete

Steun De Moeial :

Neem NU een abonnement, en krijg De Moeial een vol kalenderjaar toegestuurd! Stuur ons een briefje en vergeet vooral naam en adres niet. Wij sturen wel een overschrijvingsformulier.

O ja, nog even dit : men kan kiezen tussen een gewoon abonnement (voor zover er 'gewone' abonnementen op de Moeial bestaan, 250 frank) of een steunabonnement (500 frank).

Wil u nog wat meer doen voor De Moeial? Dan kan u af en toe ook eens een artikelje schrijven, of het lokaal eens uitmesten. Dank u wel!

't Parochieblad

Deze rubriek is er om alle gefrustreerde geesten de kans te geven hun gal uit te spuien. Nozems aller tijden verenig u!
Post jullie briefje in de Moeial-brievbus in de cafetaria (tussen kiosk en kassa).
De publikaties in het Parochieblad vallen niet onder verantwoordelijkheid van de redakteur.

De lieve lust

Wolken trekken weg en de mist slaat neer. Daar staat ze schitterend te staan. Neen, neen, niet weggaan! Een mooie Hawaïaanse, kleine glimlach die alles vermag. Daar gaat ze aan het dansen, vlug en toch in slow-motion. Haar haren steeds iets trager haar vloeiende bewegingen volgende, haar voeten geven strak de maat, haar dijen; de echo... echo...echo...

Nu trots gestrekt; het gehele decor vernederend, dan weer kronkelend op mijn drijven spelend. Haar blik; op oneindig gericht; een opflakkerend vuur in haar ogen opgelicht. De verboden vrucht tegen de achtergrond van een zwaar-zwoele zomeravondlucht. Ik loop haar kwijlend tegemoet, voel in mijn mond reeds de smaak van lippen, zeer zoet; vlij me reeds tegen de zachte welvingen aan en...

toen moest godverdomme ineens mijn wakker afgaan, waar ik als een radeloze gek begon op te slaan. Mijn hand; blauw en bebloed. De Hawaïaanse; weg. Mijn lippen; zuur i.p.v. zoet.

Gust Lust

Noot van de Moeialpsycholoog:..... die er waarschijnlijk wel eentje lust maar ze meer dan waarschijnlijk nooit kan krijgen en daarom beter te omschrijven is als Gust Frust.

lieve parochiekindjes,

Welk een schrandere initiatief hebben we nu weer kunnen opnuiven op onze, het moet gezegd, toch wel "vervuilde" campuslucht (niet alleen puur materiële vervuiling, maar dat hadden de gezonde van geest al lang door, uiteraard). Een initiatief tegen de scholastische citatenslag: de "ik heb altijd gelijk" citatenslag. Tegen de steeds verder woekerende burocratische moloch. Tegen de centralisatie. Die met hun verstaatsings-ideaal: "ik ben een Mens". Inderdaad, tegen eender welke vorm van opium voor ons, uitverkorene parochianen. Moet Ab Absurdo een voorbeeld geven van zo'n verachtelijke opium? (voor extreem moderne parochianen onder ons; opium=XTC) Voorbeelden legio: heidense religies; waartegen uw dienaar zich met hand en tand verzet. Ander opium: Revolutie, enz... Zalig de Overtuigen, want zij zullen van deur tot deur moeten leuren voor wat genegenheid en . Godot hebbe hun ziel, voor wat saamhorigheid. Maar jullie, dierbare parochianen, weten toch wel beter, nietwaar? Wel, vanaf nu gaat jullie dienaar zijn parochie nog meer psychologisch opmonteren door iets analoogs uit te dokteren. Bij Alladin, in welk een duizelingwekkende hoogte hangen wij toch, welk een zuivere lucht snuiven wij wel in, wij parochianen? Ab Absurdo sticht met ingang van nu: "De Bereboot Brigade". Naast de cruciale stelling "muggen kunnen vlie-

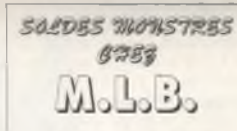
gen, maar vliegen kunnen niet muggen", is de lijfspreuk van de Bereboot Brigade (B.B.B. voor de leden): "Ik ben GEEN mens!" "Dynamite, we are fireworks": zingen we uit volle borst! Op elk plakkaat spuiten we onze leuze "B.B.B. ook op de V.U.B." Ons lijflied zingen we op de wijze van: "k zag 2 beeren broodje smeren"... en 't wordt alzo: "k zag 2 dollen drollen rollen... o dat was een wonder... k zag 2 slakken pietje bakken (refrein). Laten we, tenslotte dan nog samen schuld en boete vieren met een laatste liedje, nu jullie toch niet meer kunnen stil blijven zitten, daar uw dienaar jullie blijkbaar zo heeft opgejut en tot dansen toe heeft aanzet: "oh happy days, happy days. When Jesus come... Happy days, pompom pom peldepom...Happy days".

Ab Absurdo

Liever dichter uit water

Diepzeeduikers klimmen de laatste uren van de dag in. Hardop nemen ze ons te grazen en kiezen de juiste weg. Meer zeker en toch over het punt van ijdelheid sterft de golf een eerlijke dood. Onbegrepen en overtuigd komt de nieuwe klei tot leven en zijn dans leidt het lijden. De tango van de wachters glijdt door en onder.

jo de numero

De Moeial

Tweewekelijks studententijdschrift van de Vrije Universiteit Brussel in samenwerking met het Brussels Studentengenootschap, Studiekring Vrij Onderzoek en Dienst Cultuur.

Pleinlaan 2, 1050 Brussel
tel. 02/641.23.38
fax 02/641.23.62

Coördinator
Jurgen Oste

Redactie
Haroun Amira, Sami
Anna
Michel V.H., Steven, Pete

Medewerkers
Jack Van Handenhove,
Aagje, Sofie,
Stefan, Matrick, Geert A.

Illustraties
Geert Rondou,
Wim Castermans,
archief

Verantwoordelijke uitgever
Karin Verelst
Pleinlaan 2, 1050 Brussel

De Redactie is niet verantwoordelijk voor artikelen van het BSG en VO.

B.S.G. Agenda

ZAAL

di 25/1
VRG-TD

wo 26/1
KIB-TD

do 27/1
PL-TD

ma 31/1
Gantoise

di 01/2
WK-TD

wo 02/2
Pers-TD

ma 07/2
LVSU-TD

FILM

ma 24/1
Qd Gantoise
Rude Awakening

di 25/1
Qc IG

Loaded Weapon
Qd LVSU
Alive

wo 26/1
Qc HLB

do 27/1
Qc APIA
Fortress

Qd BioTecho
My Own Private
Idaho

ma 31/1
Qc IG
Last Boy Scout

do 03/2
Qc BSK
Nowhere to run

Qd BM
Batman returns

ma 07/2
Qd AVSG
Hard Boiled

JETTE

do 03/2
GK-TD